

Előfizetési díj:
 Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
Hirdetmények:
 3 hasábos petítség egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
 Nyitlár petítsora 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
 Bérmentetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.
 Kéziratokat nem küldünk vissza.

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
 Megjelenik minden vasárnap.

Válasz a közigazgatásunk reformja tárgyában tett észrevételekre.

Nem vagyok ugyan barátja a hírlapi polemikának, de mert a „Zalamegye“ f. évi 41-ik számában megjelent „Közigazgatásunk“ című cikkben egy némely kitétele egészen más értelemben lett felfogva, mint a minőt én annak tulajdonitani óhajtottam, indítatva érzem magamat, hogy Skublies Jenő urnak, e lapok f. évi 43-ik számában közzétett szíves észrevételeire pár szóval válaszoljak.

Nem akarok szerénytelen lenni, de azért annak némi igazolásul, hogy nem elfogultsággal avagy meggondolatlan felületességgel emeltem fel igénytelen szavamat e kényes és fontos tárgyban, kénytelen vagyok megemlíteni, miszerint már évek során át éber figyelemmel kísérem közigazgatásunk minden nevezetesebb mozzanatát s hosszabb idő óta komoly s beható tanulmány tárgyává tettem, úgy hazai — mint az előrehaladottabb európai nemzetek közigazgatási rendszerét, miért is, az e módon szerzett — habár nagyon is hiányos — tapasztalataim és ismereteimre támaszkodva, abbéli állításon, hogy közigazgatásunk jelenlegi szervezete, működésének alaki rendje ódonszerű, tarthatlan s egy modern állam követelményeinek még nem felelő intézmény, — egész teljességében fenntartom. — Ezzel azonban még koránsem akartam és akarom azt állítani, hogy egész közigazgatásunk csak egy corruptiót terjesztő, teljesen haszonvetetlen institutio, sőt ellenkezőleg, készségesen elismerem, miként vannak manap is törvényhatóságok, melyek a legnagyobb buzgalommal, példás kitartással igyekeznek mindenkor és mindenekben, fontos és nehéz kötelemeiknek megfelelni; elismerem és tudom azt is, hogy vannak megyék, melyek a kor színvonalán álló, qualificált tisztviselői karral díszelhetnek, csak hogy, mindez még vajmi kevés argumentum fennebbi állítással szemben s legfeljebb csak azt bizonyítja, hogy hiányos és

elavult rendszer mellett is lehetnek és vannak is akárhányan, kik — habár nem megvetendő önmegtagadással és küzdelemmel — feladatuk magaslatára emelkedni képesek; de akik, egy modern állam követelményeihez idomított közigazgatási szervezet keretében, a most elért eredményekhez képest, bizonyára esudákat művelhetnének.

Beismerem azt is — annál is inkább; mert a „municipalismus-e, vagy centralismus“ című értekezésemben, már évekkal ezelőtt, bővebben indokolva álláspontomat, határozott színt vallottam — hogy az állami administratio hiva vagyok, habár nem is feltétlenül, mert közigazgatásunk jelenlegi szervezetének egyik legfőbb hibájul nem azt tekintem, hogy a végrehajtó hatalom gyakorlására hivatott közegek nem államiak, illetőleg hogy az administratio nincs az állam kormány által kinevezett hivatalnokok kezében, hanem — ép úgy, mint a Zalamegye f. évi 43-ik számában megjelent észrevételek igen tisztelt írója — a baj okát, egyenesen és első sorban, a közigazgatási tisztviselői állandóságának hiányában, bizonytalan helyzetében keresem. — Nem magát a választás tényét, hanem a hat éves választási rendszert itélem tehát el, mint olyant, mely egy részről eltereli hazánk szakképzett, művelt fiatalságát a közigazgatási pályától, másrészt zsbibasztólólag hat az összes administratióra s nem engedi, hogy a tisztviselői kar, — jövő sorsa biztonságának tudatában, teljes önérettel, buzgalommal és — a mi fő, — függetlenül járlasson el fontos és nehéz kötelessége teljesítésében. És éppen azért — habár többé-kevésbbé centralis elveket vallok is — mert meg vagyok győződve, hogy addig, míg a törvényhatósági tisztségek mostani betöltési módját tartjuk fenn, jó közigazgatásról még csak álmodozni sem lehet s mert tudtam, hogy a centralisationnak manap még mily sok és elkeseredett elleni vannak, s végül; mert nem ismeretlen előttem az sem, hogy az állami administratio ellenében

nagyon is figyelemre méltó politikai okok hozhatók fel — mondtam és mondom most is — hogy csak a mindnyájunk által érzett bajon mielőbb segítve legyen, tehát opportunitás szempontjából: — válasszuk hát, ne hat évre; de életfogytig a közigazgatási tisztviselőket! ami azonban még koránsem elv-feladás, contradictio, avagy logikai tévedés, hanem egyszerűen csak concessio a fontos ügy érdekében, melyért — azt hiszem — épp úgy hajlandók elveikből engedni valamit a centralismus, mint a municipalismus követői közül mindazok, kik nem az eszmék harcáért, mint inkább hazánk jó közigazgatásáért lelkesülnek.

A mi pedig az antisemita zavargásokat illeti, távol volt tőlem még csak a gondolat is, hogy ezen Európaszerte nyilvánult veszélyes áramlat keletkezésének okát közigazgatásunk rosszágában keressem.

Politikai administrotóink reformjának nagyhorderejű kérdésével kapcsolatban csak egyedül azért említettem e sajnálatos mozgalmakat, hogy egy részt bizonyítékot hozzak fel azon állításom mellett, miszerint közigazgatásunk mostani alakjában nem felel meg egy rendezett állam sokoldalú követelményeinek s nem egyszer képtelen az államakarat végrehajtására — s az állami célok megvalósítására szükséges tevékenységet kifejtteni, másrésztől, hogy rá mutathassak az olyféle okokra is, melyek administrotóink működésének jelenlegi alaki rendje mellett, akárhányszor passiv magatartásra kényszerítik még a legkiválóbb erőket is s nem engedik a kellő erélyt kifejtteni ott és akkor, a hol és mikor kellene s végül, hogy példákkal illusztrálhassam azon megdönthetetlen igazságot, hogy a közigazgatási tisztviselő mindannyiszor, valahányszor csak a nagy közönség, vagy — jobban mondva — az egymással szemben álló, kasztok, klikkek, osztályok és pártok vitális érdekeinek összeközösítéséről, megóvásáról van szó: állását teszi kockára.

Bátran utalhatok e tekintetben a legutóbbi

„Zalamegye“ tárcája.

Aljankozás.

Oh Istenem! hatalmas Isten!
 Apróknak és nagyoknak atyja!
 Oh nézz le, ki csergődik itt lenn:
 Egy poéta! („Ebadta fattya“!)
 Oh, ha felnyög hozzád e léből,
 Nyisd meg füled, (habár baszantja),
 Segítsd ki ah! e fránya léből,
 Adj hangokat, hadl zengje lantja!

Elő, elő! te reszkető léz!
 Te tálcilág fogantta szikra!
 S ez még hagyján — ez bár a jobb rész —
 Ezzel ma nem vihetni sokra!
 A szín, a csín, a rím is elmén:
 De hol a mű matériája!
 Egy pár lép is kőszól az elmén,
 Rába csak vón, mit házni rája!

De Istenem, a gyűjteményem
 Mind óeska rongy, szatós se kéri:
 (A babértól tárgyál reményem,
 Mert a kenyér azt szükre méri.)
 Csak amit úgy a kóbor elne
 Szárnyára kap a nagy világból . . .
 Hísz' mi a költő jövedelme:
 Egy koldusbot a száraz ágról.

Node azért úgy néha napján,
 Amidőn már elült az alkony,
 És leszakadt keblemről a gond,
 S az ihlet átsóhajt a lanton:

Meg-megzendül harmoniája,
 És száll a dal, csopong az ajkon,
 A fény, az árny, a sziv omája . . .
 Amíg fejem álmra hajtom.

De nem, nem így! eljárt a nyelcem:
 Maradjon ez! áruba más jön:
 A kufár szem ne bántson engem:
 Csak a rögnél, csak lenn a földön!
 Van itt minden: hús, csörgedő hab:
 (Télen majd ez be lenne fagyva)
 A lávszemen egy csüggedő rab:
 A megfört sziv, rút porba' hagyva.

Madárfészek piciny fiakkal,
 Kiket ravasz cseréb kifészkel:
 A kiáltásig tétés kalappal:
 A hű, melyet közöny emészt fel:
 A szendesség, festékebe mártva:
 Protekció, nagy dobra vert hír:
 A bor, ez hogy' maradna hátra:
 Hajnal, alkony, és rajt' az égyir!

Tűnő idő, holdfényes éjjel:
 Bűgő galamb, szerelmi bánat:
 Tragédia, tele veszelgyel:
 Komédia (s ezer bocsnát):
 Disznótor, nénap s több eféle,
 Raktáramban halmozva állnak:
 Szerkesztő úr, ha kell belőle,
 Ezek csak intőszóra várnak!

És ha . . . hm . . . ezt négy szemre mondom,
 Ha úgy néha finom anyag kell . . .
 Hísz' ért engem . . . lesz rája gondom:
 Szolgálhatok szintén ilyekkel . . .
 Közügy s egymás, mit jóra válni
 Önös érdek rút célja nem hágy.

S ily sok kincsért, lehetne bármí,
 Szíven lapnál egyébre nem vágy!

De a szentélyt ne lássa senki,
 Hol istenkéz festi a képet:
 Hol az ihlet művét teremti,
 S az örök kéz nyomára téved! . . .
 De pardon! majd el is felejtém . . .
 Még azt hiszik, Parnasszra vágyom.
 Oh! koránsem, gyarló az elmém,
 Nincs benne, mi oda beadjon.

A test a szikla, rája lelke,
 Miként Prométheusz, lekötve:
 Pedig bizon tüzet se csemten,
 És mégis rab . . . talán örökre . . . !
 Vegye meg hát azt a kevést is,
 Amit itt lenn a borba' gyűjtök . . .
 . . . Ne sirjatok fiak, miért is:
 Eladtalak: ti üdözöltök!

Erdélyi ut.

Irta: Horvát Ede.
 (Folytatás.)

Szt. Anna tavát 3 oldalról magas hegyek környezik s a negyedik oldalon lankásabb dombok engednek átjárást a torjai barlanghoz. A nagymagasságú fenyvesek árnyai sötét kék színt adnak a kristály tiszta víznek, mely csendesesen lélezkzik; — lélezkzik, amint mondám, mert hajjai szakadatlan képződnek s recés fodrokban játszanak a tón végig s innen van, hogy a tó vize nem tűr meg semmi élettelen tárgyat magában; a recés hullámok mindent partra kergetnek. Azért oly kristály tiszta szüz vize. A fák tömege egész a tó partjáig terjed, s mint fegyveres nép királyát, óvják a szép tavat a vihar korbácsának szilaj bántalmaitól. Közben-közben tarka siklók karsu teste uszkál előttünk s a megré-

restaurációra, a midőn is, majd minden megyében éppen azokban a járásokban buktak el a szolgabírák, hol szuronynyal kellett az antisemita forrongásokat megfékezni, amely körülmény, míg egyrészt kétségtelen bizonyítéka fennebbi állításomnak, másrészt — akárhogy vesszük is a dolgot — nagyon is sajnálatraméltó jelenség; mert, ha azért bukkott el az ily helyeken a járás első közigazgatási tisztviselője, mivel kellő erélyvel — vagy az antisemiták kifejezésével éljek: tulbuzgalommal — járt el, úgy bukását csak fájlnak kell a jó közigazgatás érdekében, ha pedig azért nem lett megválasztva előbbi állására, mivel — a különféle érdekek pressiója következtében — nem volt elég bátorsága szembe szállni a társadalmi rend erőszakos felforgatóival, úgy mellőztetése fájlandó azon egyszerű okból; mert az egyénen lettek megtorolva egy ferde s tarthatlan rendszer mindama hibái, melyek nem engedik, hogy a jövő sorsát is szem előtt tartó tisztviselő, teljes függetlenül járasson el hivatalos kötelem teljesítésében.

Ennyiben — és semmivel sem többen — tartom összefüggésben levőnek jelenlegi közigazgatási szervezetünkkel az antisemita mozgalmakat.

Végül, még a minősítési törvényre vonatkozólag mondottakra kell néhány szóval reflektálnom, noha e tekintetben is fentartom továbbra is, abbéli állítástomat, hogy az 1883. évi 1-ső t. c. a törvényhatósági tisztviselők qualificatióját illetőleg, a legnagyobb szélsőségek között mozog.

Vagy hát nem extrémítás-e az, mikor a törvény a közigazgatási pályára egyrésztől elegendő qualificatiókat tartja, ha valaki az 1867. év óta valahol csak esküdteskedett, másrésztől meg a jogtudori s ügyvédi diplomát is keveseli?

Hogy tehát a törvény követelményének e túlzott és inconsequens voltát — már nem tehetek róla, de én annak tartom — még kirívóbb színben tüntethessem fel, állítottam a curiai elnököt s a falusi szolgabírókat egymás mellé; de legkevésbé sem azért, hogy ezzel a szolgabírói állás fontosságát kicsinyeljem, sőt ellenkezőleg oly fontos és lényeges hivatalnak tartom azt, hogy közigazgatásunkat legelsőbbben is éppen a szolgabírói tisztség érdekében óhajtanám reformálni. Csakhogy — szerény nézetem szerint — e reformot nem azon kellene kezdeni, hogy a diplomatiust embereket is egy újabb elméleti vizsga torturájának vessük alá.

Elég elméleti tudományt tömnek fiatalágunk fejébe manap már az iskolákban is, sőt éppen az a baj, hogy jelenlegi tanulmányi rendszerünk egyedül csak theoreticus embereket nevel, kik azután, a világba lépve, a practicus élet legrövidebb követelményeit sem képesek kielégíteni s különösen nem akkor, ha még az elméletileg képzett, okleveles jogászokat is, — a helyett, hogy a fontosabb közigazgatási tisztségek elnyerhetése céljából, inkább hosszabb-rövidebb ideig tartó praxisra kötelez-

mult fekete nádaly sereg ijedten buv el a talaj homok rejtekében. Általában a tóban sok kigyó s nádaly van s a kristály tiszta vizen át látható minden lény, mely a tó vendégszeretében részesül. A víz széle igen sekély s kényelmes fürdőül is szolgál, beljebb azonban lejtős lesz a talaj s közepe felé már mérhetlen fenékűnek állítja a regge. Gróf Nemes, a tulajdonos egy ízben megakart mérteni a tó mélységét, kötelet hoztak s végére követ akasztottak, a kötél 150 ölnyre hatolt le, de fenekét nem ért s ez megerősítette a hitet, hogy feneké mérhetlen.

Mondják, hogy találkozott székely, aki fogadásért keresztül uszta az egész tavat s ez beszélt, hogy a közepe felé oly erős körforgása van a víznek, hogy alig volt képes áthatolni rajta. Sokan kísérleték meg ez utat és sokan elvesztek bele s a nép maig is azt tartja, hogy aki a tó közepéig merészkedik, azt a tündérek a víz fenekére rántják.

A tó bucsujáró hely is. Julius 26-án a tó véd-szentje napján, nagy tömeg keresi föl e helyet s a parton emelt kisdud fákápolnában isteni tisztelet is tartatik. A kis fakápolna pár év előtt már igen megromlott. Egyik éjjel egy tusházi ember álomlátásba részesült. Megjelent előtte Szent-Anna s kérte, hogy rombadólt kápolnáját a neki följáért tó partján állítsa helyre s boldoggá fog lenni. Az ember másnap közölte többekkel álmát s elhatározta magát, hogy a kápolnát felépítteti. Csekély vagyonát pénzé tette s mintegy 100 forint a kápolnát helyre állította azon reményben, hogy a kápolnába fektetett pénze tömegesen fog visszakerülni hozzá. De az ember semmire sem ment, ez felbőszítette s maig is átkozódik, hogy pénzét — szerinte — haszontalan célra elfecsérelte.

Ezen kápolna falazatának kijavításakor az egyik deszkán Jókai Mór neve is föl volt írva s a tudatlan mesterember a híres nevet együgyűen bemeszelte!

Meglepő szép a tó a környező hegyekről is. A roppant magas Nagy-Csomág hegyre fölmásztam s on-

nék őket — még kenyérkereső pályájukon is örökös elméleti vizsgákkal zaklatjuk s akadályozzuk abban, hogy teljes odaadással és figyelemmel hivatásuknak élhessenek s megszerezhessék azt, mi a szakképzettségen kívül minden állás betöltéséhez mulhatlanul szükséges s amit semmiféle vizsga útján megszerezni nem lehet t. i. a gyakorlatot és tapasztalatot.

Ezek volnának megjegyzéseim Skublics Jenő ur szives észrevételeire s habár nem is tartom magaménak a nekem tulajdonított érdemet; mert közigazgatásunk reformjának nagy fontosságú kérdését, illetőleg e kérdés megoldásának módját — amit különben a tek. szerkesztő ur becses engedelmével, a legközelebb bővebben kifejtjení bator leszek — e helyütt eszmecsere tárgyává tettem, mind azáltal a közigazgatási tanulmányok iránti előszeretetem nem kis öregbítésére szolgált azon körülmény, hogy hírlapi szerény cikkem megyénkben is csekély figyelemre méltatott s e tekintetben, első sorban az e lapok f. évi 43-ik számában megjelent észrevételek igen tisztelt írójának tartozom köszönettel, s csak hízlek magamnak, hogy — egyes elvi eltérések dacára — a földolgozás, illetőleg abban teljesen egyetértünk, miszerint hazánk felvirulása érdekében, ma már minden erőnkől oda kell hatni, hogy Magyarország mielőbb élvezhesse a jó közigazgatás áldásait.

Dr. Jenvay Géza.

Megeyi tüzkar biztosító társaság.

Lapunk olvasó közönsége előtt ismeretes, hogy a „Zalamegyei gazdasági egyesület“ a nagy közönség érdekeit szem előtt tartva, már két évvel ezelőtt saját kebelében megindította az üdvös mozzalmat egy megeyi tüzkar biztosító társulat alakítása tárgyában.

A jelen év július hó 5-én Keszthelyen tartott egyesületi közgyűlés — belátva annak kivitelenségét, hogy a tervbe vett társulatot maga a gazdasági egyesület létesítse, mivel az e célra a törvény által előírt 100,000 forint alaptőkét előteremteni nem képes — az eredeti tervet oda módosította, hogy a megeyi tüzkar biztosítás céljából részvénytársaság alakíttassék és Szigethy Antal urat, az egyesület fáradhatlan buzgalmu titkárát, aki az ügy érdemében már eddig is oly nagy tevékenységet fejtett ki, egy ily részvénytársaság alapszabályai tervezetének elkészítésével megbizta.

Az egyesületi titkár ur ez érdemben részletes s az ügyet kezdetétől fogva a legutolsó állapotáig teljesen feltüntető véleményes jelentését még a szeptemberi gazdasági egyesületi közgyűlés elé beterjesztette, azonban akkor — idő hiánya miatt — a jelentés tárgyalása a novemberi gazdasági egyesületi rendkívüli közgyűlésre halasztatott.

A nagy közönségnek csak szolgálatot vélnünk teljesíteni, midőn ezen, őt is közvetlen érdeklő ügyben, a terjedelmes s az ügy állását egész valójában feltüntető jelentést egész terjedelmében közöljük:

nan bántam a lábaim alatt tündöklő vizre. Egyedül voltam s elandalodtam a tó szépségén; egyszerre a mélységből hangok ütök meg füleimet, előveszem távcsövetem s a tóban két nőt látok fürdeni. A magasból lekiáltottam s a nők ijedten ugráltak ki a vízből s menekültek a fenyvesek közé. A túlesigázott képzelődés a nőkben tündéreket hitt találni, kik a magányt fölhasználják, hogy a habok közt mulassanak! Az egyedüllet megengedett képzelgése volt ez.

A Szent-Anna tó északi irányába tekintve a távcsóval Alsó-Csikmegeye szebbnél szebb tizennégy községe tárul elénk, közte a szép leányairól híres Taploczával s a Bukov rémtetteiről nevezetes Madéfalvával. A háttérben ismét hatalmas hegyek mutatkoznak s elzárják Alsó-Csikmegeyét közép és felső Csiktól.

Kipihenve fáradt tagjainkat, folytattuk utunkat a torjai barlang felé. A táj megváltozott, zordon szakadékok tünek elé s a kopár dombokon a nap égető heve lankasztja idegeinket. Egy mély völgyben az ásványvíz szivárog és sárgás színnel vonja be a források környékét. Egy kis deszka alkotmánytünik elénk s nyitott ajtaján belépve, burgyogó viz hívogat magába, lehütendő melegségünket. Éles kiáltást hallatunk, a mikor a jéghideg sós víz tagjainkat eszegeti s alig egy perc múlva didereget sietünk öltözködni. Eléggé lehűtve könnyebben haladtunk tova s mintegy fél óra múlva a torjai fürdőhöz érünk. Szerény faépület dícseszkzik a vendéglő névvel s az épület átellenében elnyúl deszka ketrecek a vendégszobák. Ép akkor tatarozták a szobák egy részét. Az előtte való éjjel keletkezett vihar leszedte a szobák tetejét s a vendégek földel nélkül maradtak. Kiszótt, szegény emberek mutatkoznak a vendéglőben, ezek a torjai barlang betegek, kik itt üdülést szerezni óhajtanak eszusz tagjaiknak. A fürdőházak átellenében egy magas hegy oldalában van a híres kenesbarlang, melyet a környék kengőzinek szagától „bűdös“-nek nevezett el s valóban találó elnevezés, mert a barlang közelében érezhető már a nyomasztó,

Tekintetes közgyűlés!

A f. évi július hó 5-én Keszthelyen tartott közgyűlés 47.178. sz. a. hozott végzésével megbizva lettem, hogy egy — a gazdasági egyesület által alakítandó tüzkar biztosító részvény társaság alapszabályainak tervezetét készítem el s mutassam be.

Mielőtt e feladatnak mereven megfelelnék, szükséges látom, hogy az ügy feletti végleges okszerű határozás megejthetése végett ezen ügy eddigi folyamáról és állásáról felvilágosító resumét terjesszek elő.

Megeyi tüzkar biztosító intézmény létesítésére az alkalmat azon körülmény szolgáltatta, hogy Zalamegye közönsége az első magyar általános biztosító társasággal szerződést kötött, mely szerint 1880-ik évtől kezdve 1886-ik év végéig a megeyi árvák összes biztosítandó javai azon társaság által biztosíttassanak.

A megeyi árvaszék akkori elnökétől a biztosítási ügy kezelésével megbizott hivatalnok által készített kimutatás alapján az egyesület elnökéhez azon értesítés érkezett, hogy 1880. ápril 1-től 1883. ápril 30-ig 4321 biztosítási ügylet után 1.211.243 forint érték biztosításáért 55275 forint 65 krajár díj fizetett, a melyből a felmerült károk megtérítéséül 5116 forint 49 krajár fizetett ki. — fennmaradt volna tehát a társaság részére 50159 forint 16 krajár, s a megeyének a kezelésért járó 1% vagysis 501591 krajár levonása után még 45143 forint 25 krajár tiszta nyeresmény.

Ezen eredmény keltette fel azon eszmét, módot találni, hogy ezen nyeresmény, melyet a biztosító társaság élvez, a megeye érdekében megmentessék, s ennek következménye gyanánt terjesztett elő az 1883-ik évi július hó 8-án Keszthelyen tartott közgyűlésen Háczy Kálmán elnök ur által azon indítvány, hogy a biztosító társaságot illetőleg testületet a megeyi birtokosság képezze — s megállapíttatván a szükséges biztosítási és tartalék alap — a tiszta jövedelem mezőgazdasági s egyéb culturalis célokra, földhitel alapok alakítására fordíttassék.

Ezen indítvány azon közgyűlés 58.181. számú végzésével elfogadtatván, az ügy bővebb tanulmányozására, s megfelelő javaslat tételére egy számos tagból álló bizottság küldetett ki.

Midőn az indítvány s a végzés az egyesület közlönyében megjelenő köztudomásúvá lett, az első magyar általános biztosító társaság egy jegyzéket küldött az egyesülethez, s azt a „Zalamegye“-ben is közzétette, melyben a közölt számadatok helyes voltát kifogásolta, és kiemelte, hogy a célba vett biztosító intézmény nagy kockázatnak leendőne kitéve, mert egyetlen nagybbszeri tüzkar eset is alap tőkéjét megtámadná — esetleg kimeríthetné és megdönthetné.

Tisztelettel alíroított — mint magán egyén — a „Zalamegye“ című lap 1883-ik évi szeptember 30-ki és október 7-ki 39. és 40. számaiban közölt két cikkben előadtam nézeteimet a célba vett intézmény alakítása, hatályköre és működése iránt. — a melyet, — minthogy a kiküldött bizottság tagjai közül az elnökileg kitzított ülésre senki megem jelent — Háczy Kálmán elnök ur is elfogadván, mint bizottsági vélemény az 1884-ik évi július hó 6-án Keszthelyen tartott közgyűlésre beterjesztett.

Ezen jelentésben előadott, hogy a megeyi árvaszék értesítetvén az első magyar általános biztosító társaság jegyzékéről, az ügynek az adatok tekintetében miben létéről bővebb értesítés közlésére felkérte, — mely felkérésre árvaszéki elnök ur szives lévén pontos kiszámítást és adatokat küldeni, — kitzint, hogy az első számadatok az árvaszéki kezelő hivatalnok téves felfogásából eredett helytelen kivonatozás folytán hibásak voltak, mert 1880. évi ápril 1-től 1883-ik évi december hó 31-ig is csak 34055 forint 78 krajár díj illetve a társaságot, melyből a jelentésben tett levezetés szerint átlagban egy évre 9084 forint 20 krajár díj, 3801 forint 28 krajár, — mintegy 2774 forint 28 krajár költség esvén, átlagban egy évre csak 3468 forint 8 krajár tiszta nyeresmény maradt. —

kellemetlen szag. Az eső megeredt és sűrű cseppekben nehezítette a barlanghoz vezető kényelmetlen följárás. A barlang közelében az uttól balra néhány sírhantolás vonja magára figyelmünket. Két sírfelíratra találunk. Egyiken Jancsó Géza 25 éves ifju nevét, másikán Ajkai Józsa Jeremiás 42 éves ember nevét olvassuk. Az első reménytelen szerelme, utóbbit az élet gondjai üldözték a gyilkos barlangba s most itt alusszák végtelen álmaikat. A többi sírdomb jeletlen, a mult nem hagyott hátra róluk semmi emléket; ők is a barlang áldozatai.

Pár lépést menve, a barlanghoz érünk. Egy sziklahasadék közt van a nevezetes hely. A bejáratot gerendából összetakolt alkotmány védi s a szádu előtt padok vannak pihenésre szánva. —

A barlang egy öl széles és 2 öl hosszú hasadék s befelé erősen lejtős. A szikla falak sárga kén lerakódással terhelvek s a kengőz nyomasztó érzést okoz. Fejünket a kengőz fölé magasan föltartva, óvatosan behatoltunk a barlangba s ott pár másodperc múlva igen kellemes meleg árad végtagjainkon végig s a gőzfürdőhöz hasonló érzést okoz. A kénrétegen felül szabadon vehetünk lélekzetet, de a kénrétegen egy szippantás rögtönös halált idézne elő. A barlang oldalfalain sárga vonal jelzi, meddig tart a kén lerakódás, azon alul a halállal játszik az ember. Egy szédülés és vége életünknek. A falakról vízecseppek hullnak alá elhelyezett edényekbe; ezen vízecseppek szentfájás ellen sikeresen használják. A vendégek csakis szembetegek és hűlésben szenvedők; mind két betegség ellen, mint mondják, a kengőz csallhatatlan szer. A falak rongyokkal vannak tele aggatva, miket a gyógyultan távozott betegek aggattak oda. A barlang tenekén a kén lerakódásba nevetek látunk felírva s elesudálkozunk a vakmerőn, ki húságból a halállal merészelt játszani.

A bemenet előtt kis madárka fektűt kimulva, szegénykét sorsa a barlang irányába hozta s halálával fizette meg merészségét! Nincs élő lény, mely kitudná

védőket is, kik egészál ruhájukban — amint ágyaiból kinyújtak — testi épségüket kockáztatva (mert a hőség már 10 lépésre kiállhatatlan volt) a tűz körüli épületek és kazalok tetején bátor kitartással működtek áztatott ponyvákkal és vizes edényekkel. Különösen kitűntek ritka lélekjelenléte- s elszánt vakmerőségével Czigány József és — a mi egy ilyen eseménynél szintén a legfőbb hasznos tényező — az oltás tervszerűségének fentartása körül kifejtett buzgalomával Szabó Ferenc náprádfai lakosok. Általában dicsérettel kell illetnünk a derék náprádfaiakat, hogy az ottani vidéken általán élő rossz szokással ellenkezőleg (hogy t. i. ilyenkor minden ember csak a saját házat igyekszik védelmezni s hordja ki ingóságát — bármily távol essék is a veszély színhelyétől — s a tüzet senki sem iparkodik oltani és tovább terjedését meggátolni) a tűz észrevétele után rögtön mindenki annak oltásához látott. — A buzgó tevékenységgel ezáltal sikerült ugyan nekik a nagyobb veszedelem elől menekülni: de mi lett volna akkor, hogy ha a szél fúj? — Mig a szomszéd Guttorfdóról a fecskendővel át lehet jönni (most is jó későn történt), addig a veszedelem félóra mérvet ölthetett volna! De miért nem szerez akkora község egy vízpuskát? — Mint halljuk, a község még egy harangot szándékozik vásárolni: annak árán épen meg lehetne venni egy alkalmas fecskendőt! Avagy nem tudja azt Náprádfa, hogy az a két harang is csak ép oly kevésbé fogja megmenteni a községet a bajtól, mint a meglévő egy? — Aztán az sem ártana, ha a tűzbiztosítással is kicsit jobban megbarátkoznának...! Ajánljuk ezeket Náprádfa község értelmiségének figyelmébe. Jóakaró.

A szerb-bolgár haború kitörése arra indította a „Pesti Hírlap“ szerkesztőségét, hogy külön tudósítót küldjön a két balkáni nép közt lefolyó harcok színlelyére s így a „Pesti Hírlap“ harctéri tudósításai hiteleség, közvetlenség és gyorsaság dolgában bizonyára az első helyet foglalják el. Így bizonyítja be a „Pesti Hírlap“, hogy valóban megérdemli a magyar olvasó közönség pártolását, bizalmát, rokonszenvét s azt a magyar hírlapirodalom történetében szinte páratlanul álló fölkörelését, melyben eddig is részesült: mert folyton arra törekszik, hogy mentől többet, jobbat és érdekesebbet nyújtson olvasóinak. S mint a szerkesztőség bennünket értesít, december elsejétől kezdve a „Pesti Hírlap“ napoként kivétel nélkül két egész íven (16 oldal) fog megjelenni, mostani alakjában, de jobb nyomással (rotációs gépen kiállítva) s összefüggő egészet képezve, nem pedig a sok alkalmatlanságot okozó külön mellékletekkel. Megmarad azonkívül a betenkinti zenemelléklet is. Előfizetési ára egy órára 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., mely a kiadóhivatalba (Budapest, nádor utca 7. sz.) küldendő. Mutatványszámokat is kész a kiadóhivatal küldeni egy héti ingyen és bérmentve.

Tompa Mihály összes költeményeiből Mehner Vilmos kiadásában vettük a 15. 16. 17. és 18. füzeteket, melyek a hírneves költő balladái és beszélyeit tartalmazták. Ara egy-egy füzetnek 35 kr. A jeles művet ajánljuk olvasó közönségünk szíves figyelmébe.

Megbízható gyógykezelés. Személyek, kik gyomor-katarthusban szenvednek, vagy kik gyomor görcsöknek vannak kitéve, egészségüket rövid idő mulván vissza nyerhetik, ha MOLL valódi Seidlitz-porát használják. Egy doboz ára 1 frt. A vidéken minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben határozottan MOLL készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kéréndő.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNAC.

3535. tk. 1885.

Arverési hirdetemény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíró, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **TÖRÖK GYÖRGY**-né szül. **BOCSKOR KATALIN** barabási lakos végrehajtónak **LORINCZ FERENC** porszombati lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai királyi bíró, Lantikápolna községében fekvő, a lenti-kápolnai 112 sz. tjkvben A. 2-4 és 6-10 sor-sz. a felvett s fele részben Lőrincz Ferenc nevével álló s az adó alapján 1015 frtra becsült ingatlan részekre az árverést 1015 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1885. évi november hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor** Lantikápolna községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 101 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, t. k. v. hatóság. Alsó-Lendván, 1885. évi szeptember 16-án.

NÁBRÁCSKY LAJOS
kir. aljárásbíró.

1207. tkv. 1885.

Arverési hirdetemény.

A zala-egerszegi kir. t. k. v. hatóság mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **Fábiánics Ignác** misefai lakos végrehajtónak **Böhm Károly** és neje **Gottlieb Eleonora** b.-sz. l.-sz. lakos végrehajtást szenvedők elleni 4000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. t. k. v. hatóság, a sándorháza és Hetés községek határában fekvő, a sándorháza 190. sz. tjkvben foglalt Böhm Károly és neje Gottlieb Eleonora nevével álló A. 5. sor 4174. hrsz.

ingatlanra 25 frtban, — a 6. sor 4180. hrsz. ingatlanra 117 frtban, — a 7. sor 4322. hrsz. ingatlanra 115 frtban, — a hetési 240. sz. tjkvbeni ugyanazok nevével álló A. 1. sorsz. ingatlanra 86 frtban, — 2. sorsz. ingatlanra 39 frtban, — 3. sorsz. ingatlanra 38 frtban, — 4. sorsz. ingatlanra 36 frtban, — 5. sorsz. ingatlanra 39 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi január hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor** Sándorháza község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 2 frt 50 krt, 11 frt 70 krt, 11 frt 50 krt, 8 frt 60 krt, 3 frt 90 krt, 3 frt 80 krt, 3 frt 60 krt és 3 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1885. évi ápril hó 3-án.

A kir. törvényszék mint telekvi hatóság.

Nyujtsunk a szerencsének kezét!

500,000 MARK

főnyereményt nyujt kedvező esetben a hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely az állam által jóváhagyott s biztosított.

Ez az újabb játék tervezet előnyös berevezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100,000 sorsjegyet közül 50,500 nyereménynek kell bizony történnie, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. márká, illetőleg

1 nyeremény 300,000	26 nyeremény 10,000	
1 " 200,000	56 " 5,000	
1 " 100,000	106 " 3,000	
1 " 90,000	253 " 2,000	
1 " 80,000	512 " 1,000	
2 " 70,000	818 " 500	
1 " 60,000	31,720 " 145	
2 " 50,000	16,990 nyeremény	
1 " 30,000	300, 200, 150, 124, 100, 94,	
5 " 20,000	67, 40, 20 márkával.	
3 " 15,000		

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolatik ki 147,000 m. összegben.

Az 1-ső osztály főnyereménye 50,000 márká s a 2-ik osztályban 60,000-re emelkedik, a 3-ik osztályban 70,000-ra, a 4-ikben 80,000-ra, az 5-ben 90,000-ra, a 6-ban 100,000-ra, a 7-ben pedig esetleg 500,000 márká illetőleg 300,000 és 200,000, sat.

A nyereményhúzások tervszerűen hivatalosan megvanak alapítva

Ez nagy s az állam által biztosított pénzsorsjátéknál 1 egész eredeti sorsjegy ára csak 3.50 frt o. é. 1 fél " " " " 1.75 frt o. é. 1 negyed " " " " 90 kr. o. é.

Mindenmely megbízások, a pénz beküldése póstantoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a legelőnyösebben teljesítenek; mindenki, az államcímerevel ellátott eredeti sorsjegyet fölünk saját kezébe kapja

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltenek, melyekből úgy a nyereményeket beosztás az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden húzás után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási lajstromot Kivanatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegre visszafizetése mellett húzás előtt visszavenni

A kifizetések mindig pontosan és az állam jóállása mellett történnek.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedgyeltje volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250,000, 100,000, 50,000, 60,000, 40,000 stb. márkákat. Egy ily a legszolidabb alapokra felvett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőnyösebb részvetre lehet számítani s kérjük emellegva a megrendelések hozzáuk minél előbb és pedig november hó 30-ka előtt.

Kaufmann & Simon.

bank- és váltó-üzlete HAMBURGban.

E. i. Ezennel köszönetünket nyilvánítjuk a régebbi idők óta megajándékozott bizalomért s kérjük a hivatalos tervezet áttekintése által magoknak ama nagyszerű nyeremény esélyekről meggyőződést szerezni, melyeket eme sorsjáték nyujt. — A fentebbiek.

4148/tkv. 1885.

Arverési hirdetemény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kis Julianna** végrehajtónak, **Pete Anna Kutasi Vendel** végrehajtást szenvedő elleni 68 frt 20 krt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, az orbánysfai határában fekvő, az orbánysfai 74. sz. tjkvben A. 139. hrsz. alatt felvett ingatlanra az árverést 508 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1886. évi január hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor** Oobánysfai községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 74 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1885. évi október hó 30-án.

A kir. törvényszék mint telekvi hatóság.

Számmér Imre irodalmi vállalatából
Székesfejervárott.

MEGJELENT

ZALAMEGYEI NAPTÁR

1886-ik évre.

Kalauz Zalamegye közönsége számára.

Ara 36 kr.

Kapható: Breisach Sámuel ur könyvkereskedésében Zala-Egerszegen.

3-1.

Malom eladás.

Kányavári határában levő csörgői két kerekű malom, molnárlakás, istálló, pajta, pajtalia, a hozzá tartozó szántó-föld, rét és szőlő ingatlanokkal együtt alólírottnál mindenmap örök áron eladatik.

A feltételek alólírottnál megtudhatók.

Nemeth Jánosné prof.
Z.-Egerszegen, uri utca.

3538 tk. 1885.

Arverési hirdetemény.

Az alsó-lendvai kir. bíró, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **KOVÁCS MARIA** lentiszombathelyi lakos végrehajtónak **MAGYAR PÁL** máhómtai lakos végrehajtást szenvedő elleni 11 frt 20 krt. és 7 frt 60 krt. végrehajtási költségek s járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. bíró, területén levő, Lentiszombathely községében fekvő, a lentiszombathelyi 33. sz. tjkvben A. 1. sor 47. a. hrsz. alatt felvett és 1/3 részben Magyar Pál nevével álló s az adó alapján 116 frtra becsült ingatlan részre, továbbá a lentiszombathelyi 58. sz. tjkvben A. 1-10. sorsz. a. 1/3 részben Magyar Pál nevével álló s az adó alapján 377 frtra becsült ingatlan részre az árverést 116 frt és 377 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1885. évi november hó 30-ik napján d. e. 10 órakor** Lentiszombathely községében a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fognak

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 11 frt 60 krt és 37 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíró, t. k. v. hatósága Alsó-Lendván 1885. évi szeptember hó 16-án.

NÁBRÁCSKY LAJOS
kir. aljárásbíró.

Malom bérbe adás.

Gróf Festetics Tassiló úr öméltsága tulajdonát képező vasvári urodalmi győrvári malom

és molnár lakás, 1886-ik év január 1-től 1888-ik év december 31-éig az az 3 évre árverés útján bérbe adatik; az árverés **1885-ik év december hó 1-én reggeli 9 órakor** fog a vasvári urodalmi irodában megejteni.

Az árverezni kívánók kellő bánatpénzzel ellátva és legalább egy ezer forint o. é. vagyon hiteles kimutatásával kéretnek megjelenni.

Vasvár, november 3-án 1885.

Lehrmann Ferenc

körm. tiszt.

4-3.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. c. közönség becses tudomására juttatni, hogy alapszabályaink 45. §-a értelmében az üzletkörünkbe tartozó s

kölesön igényvel egybekötött hetibetéti-egyleti könyvecskék XXI-ik évsorozatát

a közönség kiváló kényelmére összes pénztárainkkal és így ZALA-EGERSZEGEN is a következő előnyös feltételek mellett nyitottuk meg:

1-ször. Ily egyleti könyvecskék váltása időhöz kötve nincsen, azok bármely hétköznapon délelőtt válthatók s a heti befizetés bármely időben megkezdethetik.

2-ször. A hetibetétek 6% al kamatoztatnak.

3-szor. Minden részletre négy éven át hetenkint 50 krajcár fizetendő be, melyért a 4 év lejártával 115 frt fizetettük ki; a betéti részlet beszámolója azonban ezen időközben is megtörténhetik, és a heti járulékok, havonként vagy negyedévenként is fizethetők.

4-szer. Az összes részletekre befolyó betétek negyedévenként kisorsoltatnak s minden részletre **100 frt kölesön adatik,**

mely további heti betétekkel törlesztendő, s melyért hetenkint kamat és kezelési díjban 15 kr. fizetendő.

5-ször. A heti betevőket egyetlenlegesen kötelezettség nem terheli; mert minden eshetőleges veszteségért a heti betéteket épen úgy, mint a takarékbetéteket intéztünknek

225,000 frtra emelkedett

részvénytőkje és tartalékjai biztosítják.

6-szor. Minden részletért beíratási díjban egyszer s mindenkorra 50 kr. fizetendő, s egy könyvecskébe 10 részletnél több nem foglalható.

A részletes szabályok minden heti betéti könyvecskéhez mellékelve vannak.

A Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztár igazgatósága.

4293 tkv. 1885.

3554 tk. 1885.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített arvatára mint végrehajtónak Kovács Katafn férj. Csöre Ferencné végrehajtást szenvedő elleni 102 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a gutorföldi és tófeji határokban fekvő, a gutorföldi 296. sz. tjkvben A. §. 700. hrsz. alatt felvett ingatlanra 42 frt, s a tófeji 16. sz. tjkvben A. §. 394. hrsz. alatt felvett ingatlanra 281 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi január hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor Tófejen a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 4 frt 20 krt, s 28 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1885. évi október hó 30-án.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Maschaneczker Lipót dobrii lakos végrehajtónak Kovács Rozsi, Kovács Anna, Kovács Juli kerka-szent-miklósi lakos végrehajtást szenvedők elleni 50 frt 16 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. bíróság területén levő, Kerka-Szent-Miklós községében fekvő, a kerka-szent-miklósi 190. sz. tjkvben A. §. 1. 2. sor 666. és 674. hrsz. a. Kovács Rozsi, Kovács Anna és Kovács Juli nevén álló s az adó alapján 456 frtra becsült ingatlanokra az árverést 456 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi december hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Kerka-Szent-Miklós községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 45 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1885. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság tkkvi hatósága Alsó-Lendván 1885. évi szeptember hó 24-én.

NÁBRÁ CZKY LAJOS
kir. aljbíró.

4433 tkv. 1885.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. ARVAY ISTVAN ügyvéd végrehajtónak, MORI PÁL végrehajtást szenvedő elleni 22 frt 60 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a gellénhási és liezkői határokban fekvő, a gellénhási 99. sz. tjkvben A. §. 1-18-32 sorsz. alatt felvett ingatlanok Móri Pált illetett s Móri Jóséfre ártírt 1/3 részére 205 frt 40 kr., a 273. sz. tjkvben A. §. 1-12 sorsz. e. felvett összes ingatlanokra 102 frt, a 112. sz. tjkvben A. §. 1-3 sorsz. alatt felvett ingatlanokra 54 frt, a 272. sz. tjkvben A. §. 1-5 sorsz. a. felvett ingatlanokra 108 frt, a 262. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett ingatlanra 9 frt, s a liezkői 34. sz. tjkvben A. §. 1. 4. 5. sorsz. a. felvett ingatlanokra 58 frt, végre a 34. sz. tjkvből a 134. sz. tjkvbe átvitt A. §. 112. hrsz. alatti birtokra 17 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi január hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Gellénhaza község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 20 frt 54 krt, 10 frt 20 krt, 5 frt 40 krt, 10 frt 80 krt, 90 krt, 7 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1885. évi november hó 7-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Mária-Celli Gyomorcsépek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmá ellen, és felülmúlhatlan az étvágy hiány, gyomor gyengeség, rosszszagú lehellet, szelek, savanyu felbőfőzés, kólika, gyomor-hurut, gyomorfégés, huygkőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás

(ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gúliszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

BRADY KÁROLY,

az "órangyalhoz" címzett gyógyszerárban Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Zala-Egerszegen: Kaezter Sándor gyógyszerárban.

52-2.

A „Pesti Hirlap” a keleti háboru színhelyére külön tudósítót küldött.

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utca 7. sz.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

pártoktól s kormánytól egyaránt független

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepet követő napokon is, 16-20 oldalnyi terjedelemben.

Októbertől kezdve rotációs gépen nyomatik, mely a lapot óránként 10,000 példányban, teljes 16 oldalon, könyvalakban, felvágva állítja elő.

Minden héten rendes ZENEMELLEKLET válogatott zenedarabokkal.

Előfizetési ára: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Munkatársak:

Pulszky
Ferenc

Beksics
Gusztáv

Törs
Kálmán

Pestv
Frigyos

Borostyáni
Nándor

stb. stb.

Munkatársak:

Mikszáth
Kálmán

Dr. Ágai
Adolf

Bartók
Lajos

Tóth
Béla

Dr. Kenedi
Géza
felelős szerk.

stb. stb.

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tóbori Róbert, stb

Jelentésünkben előadott továbbá, hogy a biztosítási intézmény mindaddig, míg alaptőkéje egy megfellelő összegre — p. o. egy millió forint — nem növekedik, csak a megyei árvák értékei biztosítására szorítkoznak, mert ezek a megye különböző községeiben elszórvan létezvén, tömeges tüzkár esetektől, s aránytalan nagy károk megtérítési terhével nem lehetne tartani. Ugyanott előterjesztve lett, hogy a fő nehézséget azon körülmény képezi, hogy az 1875. XXXVII. t. c. 453. §-a szerint „Minden biztosítási vállalat köteles leg alább száz ezer forintnyi tényleg befizetett biztosítási alapot kimutatni“, tehát mindennek előtt ezen száz ezer forintot kell összehozni.

Kifejezte a jelentés azt is, hogy ha a gazdasági egyesület azon intencióval akar biztosító intézményt létesíteni, hogy a biztosítási díjakat még az első magyar általános biztosító társaságénál is alább szállítsa, s hogy a tisztajövedelmet culturalis célokra fordítsa, akkor a százezer forint alaptőkének beszerzése részvény útján nem történhetik.

mert a tőkepénzes azért fekteti pénzét részvényekbe, hogy neki jövedelmezzen, és ha befektette, a lehető legnagyobb jövedelmet kívánja élvezni.

ő tehát osztalékáról le nem mond azért, hogy azt culturalis célokra engedje át.

és ebben őt a gazdasági egyesület sem akadályozhatná, mert a jövedelmek hova fordításáról a részvényesek közgyűlése és nem a gazdasági egyesület fogja határozni.

ezzen helyzet mellett tehát a cél, melyre az intézmény létesítése iránti szándék irányítottatik, el nem érhetik.

ekkor pedig nem létezik ok, miért alakítson a gazdasági egyesület részvény társaságot.

Ezen tekintetnél fogva a jelentés, illetőleg a bizottság nevében előterjesztett véleményünk elvetette a részvény társaság alakítását, hanem

azon javaslatot tette, hogy a gazdasági egyesület vegye fel alapszabályai 2-ik §-ához pótlólag azon hatálykört is, hogy

„a biztosítási ügy terjesztése céljából a megyei lakosság érdekében, de közgazdasági tekintetből is a megye területére tüzkár biztosítási intézményt létesít, és azt nyilvános számadásra kötelezettség mellett a megállapított külön alapszabályok szerint kezeli.“

E pont alapján a gazdasági egyesület maga leendő a biztosító intézet, ő rendelkeznek jövedelméről, — és az első indítványban szem előtt lebegett célt ily uton elérni lehetne.

A száz ezer forint alap beszerzésére azon javaslat tétetett, miszerint

anélkül, hogy a tőkék tulajdoni jogát átadnák, vagy ezek jövedelmeit az eredeti céltól elvonnák, jelenjen ki vagyonából

a megyei gazdasági egyesület 20000 forintot, — a zalamegyei nemesi pénztár 50000 forintot; — a még szükséges 30000 forint szolgáltatására pedig szállítsák fel a közönség 100 forintos illetőleg 200 forintos hat százalékos (6%) kamatozó alapító rész tőkékkel leendő hozzájárulásra, — a kamat élvezményen felül még a száz forinttal hozzájárulók az egyesületnek rendes, — a 200 forinttal hozzájárulók ugyanannak alapító tagjai leendvén;

a mennyiben a százezer forint így sem jönne össze, a megyei földbirtokos osztályhoz forduljon az egyesület azon felkéréssel, hogy százzal osztható — jelzőlegileg bekebelezendő biztosítási tőkéből kiállítandó kötvényekkel az alap megalkotásához járulni sziveskedjék.

Ezen javaslat betérjesztetvén, a pénzügyi terv a 148 228.—1884. számú közgyűlési végzéssel kivihetetlennek jelentetett ki azon oknál fogva,

mert a közgyűlés nem remélte, hogy a nemesi pénztárt kezelő választmány 50000 forintot alapul kijelöljön,

sem magát nem látta oly helyzetben, hogy az alapító tőkék 20000 frtot e célra kijelölhessen;

miért is nem akarván az eszmét elejteni, mint hogy részvény társaságot alakítani a fentebb előadott okoknál fogva szinte nem akart, egy több tagu bizottságot azon utasítással küldött ki,

hogy az egyesületi tagok részére ezek érdekeltségének bevonásával szövetkezet alapján tüzkár biztosítási intézmény létesítése iránt adjon véleményt, s terjesszen be javaslatot.

A kiküldött bizottság elnökiel meghívott tagjai a tanácskozára nem jelenvén meg, ismét alóírt és Háczy Kálmán elnök ur, mint a bizottság tagjai terjesztették be a bizottság nevében a f. é. július hó 5-én Keszthelyen tartott közgyűlésre véleményes jelentést, kiemelvén, hogy az 1875. 37. t. c. 453. §-a szerint tüzkár biztosítási szövetkezet is köteles a vállalat megindítása előtt a száz ezer forint tényleg befizetett alapot kimutatni, — e száz ezer forintot szövetkezet útján, vagy szövetkezet céljára még nehezebb összehozni, mert hogy minél több szövetkezeti tag léphessen be, az üzlet részeket nagy összegre határozni nem lehet, — így pedig a százezer forint össze nem hozható;

véleményünk azért oda irányult, hogy a százezer forint biztosítási alap a gazdasági egyesületi tagok körében beszerezhető nem lévén — ezen tárgy egyelőre a napirendről levétessék.

A közgyűlés azonban e nézetet nem tette magáévá. sőt a 47/178. számú végzésben kimondván, hogy azon reményben van, miszerint

az egyesületi tagok körében a hozzájuk intézendő felhívásra a százezer forint alaptőke részvény aláírások útján beszerezhető, tényleg befizetendő, s ezek folytán a biztosító részvény társaság megalakítható leendő, arra lettem megbízva, hogy az alapszabályok tervezetét készítsem el.

Ezen előzmények folytán úgy hiszem, hogy az intézmény létesítése iránti javaslat megtételénél a következő irányelveket kell szem előtt tartani, s a következő lényeges alapszabályokat az alakuló közgyűlés által az alapító gazdasági egyesület részére megváltoztathatatlannal biztosítani:

1-ör hogy az intézményt a megyei gazdasági egyesület létesíti, — s ezen jelleget magán viselje;

2-ör a gazdasági egyesület azonban saját vagyonával semmiféle kártérítési — vagy vagyoni felelősségi kötelezettségben ne álljon, — de

3-ör az ügymenet vezetésére, s a részvény társaság működésére befolyjon, s ezt magának alapszabályilag biztosítsa;

4-er azon cél eléréséről szinte az alapszabályok által biztosítólal gondoskodva legyen, hogy a biztosító intézmény működéséből, jövedelméből — a részvényesek méltányos osztalékai kielégítése után fennmaradó összeg a gazdasági egyesület rendelkezése szerint megyei mező gazdasági és egyéb culturalis célokra fordíttassék;

5-ör minthogy a fentidézett végzésbeli utasítás szerint a gazdasági egyesület tagjai érdekeltségének bevonásával lenne a részvény társaság alakítandó, a gazdasági egyesületnek önmagának is egy megfelelő összeggel 100 darab 100 frtos részvényvel az az tízezer forint hozzájárulással a társaság részvényes tagjává kell lennie; —

6-ör hogy mindezek megtételére a gazdasági egyesület törvényes cselekvési képességgel bírjon, jelenlegi alapszabályai 2-ik §-át a következőleg kell kibővíteni:

„A biztosítási ügy terjesztése céljából a megyei lakosság érdekében, de közgazdasági tekintetből is a megye területére tüzkár biztosítási intézetet alapít.“

Minthogy pedig a kereskedelmi törvény szerint az alapszabályokat a részvényesek alakuló közgyűlése alkotja, — igen természetes, hogy alapszabályok mind addig nem alkothatnak, míg a százezer forint alapító részvény tőke aláírva, arra az az aláírásakor 10% előlegesen befizetve nincs.

Az esetben tehát, ha a tek. közgyűlés reméli, hogy a jelen válságos és nyomasztó mező gazdasági viszonyok között a gazdasági egyesület tagjai körében a százezer forint alaptőke részvények útján aláírtni

fog, mindennek előtt a gazdasági egyesület jelenlegi alapszabályai 2-ik §-ának fentebb jelzett kibővítése az alapszabályok által előírt eljárás útján teljesítendő, s e kibővítésnek a kormány részéről leendő helyben hagyása után a gazdasági egyesület tagjaihoz s illetőleg a közönséghez kibocsájtandó leendő a következő

„Értesítés és felhívás.“

A „biztosítási intézmény“ hasznos voltáról általános a meggyőződés.

Hogy még is szélesb tért nem foglalt el, oka részint a biztosító társaságok kártérítési képessége és készsége ellen emelhető aggályokból származtható bizalmatlanságban, részint a káresetek valószínűségével arányban nem álló magas biztosítási díjak alkalmazásában rejlik, mely díjak habár egyes esetekre magának nem mondhatók is, de a többféle és számos biztosítandó tárgyak után oly nevezetes összegre rugnak, hogy főképp a földbirtokost, kinek jövedelme a számtalan esélyektől függő természetű — s ennek értékesíthetése bizonytalansága miatt mindig kétes és változó — a biztosítástól visszatartják.

A biztosítási ügy általánosítását s minél tágasb elterjedését elősegítik az olcsó díj, és biztosítási alap szilárdsága egy személyes, mint anyagi tekintetben.

Ezen tekintetek, továbbá azon körülmény, hogy a mérsékelt díjak mellett működő biztosító társaságok is tagjaikat nagy osztalékban részesíteni képesek; — hogy a tagok igényei is a lehető legnagyobb méltányosság szerint kielégíthetessenek, de azon díjak, melyek a nagy közönség által befizetettek, és a szerencse kedvezményével károk megtérítésére nem szükségeseknek, legalább részben a közös érdekben használtassanak fel, s ne tulságos magán nyerekményre fordíttassanak, — a zalamegyei gazdasági egyesület alapszabályai 2-ik §-a alapján elhatározta, hogy tüzkár biztosító részvény társaságot létesít a következő alapelvek és alapszabályilag biztosítandó lényeges feltételek mellett u. m.

A biztosító társaság a zalamegyei gazdasági egyesület által alakítottatik, arra a felügyelő bizottságot ő képezvén, annak ügymenetét ellenőrzi, és irányában vezet, ezért annak tagjai csak a zalamegyei gazdasági egyesület tagjai lehetnek.

A társaság mint részvény társaság működik e cím alatt:

„Zalamegyei gazdasági egyesület, mint tüzkár biztosító részvény társaság.“

A társaság százezer forint tőkével alapítottatik, mely ezer darab száz forintos részvény útján szerzettetik be.

A részvényesek mint részvény társaság alkotják az alapszabályokat oly korlátozással azonban, hogy a felügyelő bizottság tagjai csak a zalamegyei gazdasági egyesület illetőleg a részvény társaság tagjai közül választhatók; — hogy továbbá a részvény társaság elnöke mindenkor az egyesület elnöke s helyettesei az egyesület alelnökei.

A részvény társaság tiszta jövedelméből évenként 10% mindennek előtt tartalék alap alakítására fordítatik mindaddig, míg a külön kezelés folytán a tartalék alap száz ezer forintra nem növekedik, —

e tíz százalékon felüli jövedelemből azután a részvényesek kamatai fizetendők 6% erejéig, —

a fennmaradó összegnek 50%-ka a részvényeseket illeti osztalékkul.

50% pedig a gazdasági egyesület javára esik.

A százezer forint tartalék alap megalakítása után egy ezen 50%, valamint az előlegesen kihalítandó 10% is a részvényeseknek leszállítása céljából — a gazdasági egyesületnek tulajdonát nem képező részvényesek kisorsolás útján leendő bevéltására fordítottatik mindaddig, míg ezen és egyéb jövedelméből az összes 900 darab részvény a gazdasági egyesület által bevéltattatik s tulajdonává lett, a midőn az egész biztosítási intézményi vagyon az egyesület tulajdona lévén, a részvény társaság megszűnend, az összes vagyon pedig mint biztosítási alap ily cím alatt: „Zalamegyei gazdasági egyesület, mint tüzkár biztosító intézet“ a gazdasági egyesület által nyilvános számadás kötelezettségével a kereskedelmi törvény vonatkozó rendeletei értelmében is — és külön kezeltetik.

Ezek előre becsájtása után felkéretik a tisztelt közönség, miszerint a gazdasági egyesület tagjaival belépni, ily minőségben részvényeket aláírni, s az aláírás alkalmával a jelen . . . ik számú aláírási iv körzésére felkért és megbízott N. N. úrnál az aláírt részvény összeg 10%-kát azonnal lefizetni sziveskedjék, — a 90% lefizetésére a határidő az alakuló közgyűlés által fog megállapíttatni.

Kelt a zalamegyei gazdasági egyesületnek Zala-Egerszegen . . . évi . . . hó . . . napján tartott közgyűlésében. —

. . . szám.

Aláírási iv.
Alóírott jelen aláírási iv. illető rovatába bejegyzett aláírással kötelezem magamat, hogy a fentebbi felhívásban ismertetett „Zalamegyei gazdasági egyesület, mint tüzkár biztosító részvény társaság“ létesíthetése céljából a nevem aláírása előtt az illető rovatba bejegyzett mennyiségű, egyenkint száz forintról szóló részvényt elfogadok, és a jelen alkalommal 10% bánatpénzül lefizetvén, a 90%-kot az alakuló közgyűlés által kitűzendő határidőig Zala-Egerszegen a zalamegyei gazdasági egyesület pénztárában lefizetni fogom.

Folyó szám	Az aláírt száz forintos részvények száma		Az aláírt részvényekre fizetendő		Ennek lefizetett 10%		Az aláírás helye és napja		Az aláíró részvényes névaláírása, lakhelye és pósta állomása
	betűkkel kiírva	számmal kitéve	frt	kr	frt	kr	Az aláírás helye és napja		

állni a barlang gőzét. Dr. Illosvay próbákat tett különféle állatokkal s azt tapasztalta, hogy a hangya bírja ki legtovább a gyilkos levegőt; a szabadra hozva magához tért, eleinte tántorgott s aztán tovább menekült, de pár másodperc múlva élettelenül maradt. A kigyó pár másodpercig volt képes életét fentartani; az ember pedig egy beszívással elhal. Számtalan ember lelí itt halálát. Azon héten, mikor mi Tuszánon voltunk, három ember veszett a barlangba. Most már hatóság felügyelet alá vették, mert valódi ember irtó hely ez. Az áldozatok a barlang közelében külön helyen vannak eltemetve s meglehetősen sok sirdomb jelzi a hely gyászos emlékét. Az utast fájó érzés fogja el e hely szemlélésénél s a mennyire lelkesítő a Szent-Anna vidéke, annyira leverő, elriasztó a torjai barlang környéke s ha a Jókai tolla által híressé vált „Bálványos“ vár közelben látszó csonka tornya kellemes vidékével a táj zordonságát nem enyhítené: a torjai kirándulás semmi kellemes emléket nem hagyva hátra; hanem a 1/2 órai távolságban meredek szikla tömbön romladozó Bálványos vár haldoklásában is szelidíti e hely zordonságát s a hold méla világitásánál megjelenni látjuk Jókai hóseit s a vár egykori népét s fellekesülünk a mult regékbe átment történetén s elábrándozunk a történelmi emlékekkel oly dús vár szemléletében. A várfalak egyrésze még ép, nagy részét lerombolta az idő keze.

Este felé kocsióra ilve más vidéken gyönyörű erdők közt visszatértünk Tuszánra.

Hogy Tuszán mily kellemes hely s mennyire fedelhetlen az előtt, ki ott egyszer megfordult, leírom egyik furdó ajtón olvasott dicsversét egy leánykának, mi elég naíval így hangzik:

„A márvány eltörök,

A rózsá elvirít, —

De ez a szép tusnádi furdó hely soha el nem mulik.

Versnek nem vers, hanem hogy érzés iratta föl, kitűnik a végsőből: Isten veled szép Tuszán a viszontlátásig!

Ha pedig a tekintetes közgyűlés magáéva teszi a f. évi július hó 5-én tartott közgyűlésen előterjesztett s ez alkalommal is ismételt véleményemet, hogy t. i. nem lehet a nagy közönségtől és a gazdasági egyesülettől tagjaitól várni és remélni, hogy a jelen mezőgazdasági válságos és nyomasztó körülmények között a százezer forint alapítói részvény aláírások útján beszerezhetősek — méltóztassék ezen tárgyat kedvezőbb idők és pénzügyi viszonyok bekövetkeztéig szüneteltetni.

Tek. közgyűlésnek

alázatos szolgája

Szigethy Antal m. k.
titkár.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos úr a közigazgatási bizottság november havi ülése elő az 1885. évi október hónapban megyénk területén észlelt közegészségi állapatról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette:

Az időjárási viszonyok változóak voltak; a hónap első felében derült idő és eső, a második felében pedig ehhez még enyhe és hideg napok váltották fel egymást.

A közegészségi állapot a felhőteknél még általában kielégítő, sőt a megye egyes vidékein kedvezőnek mondható; némely helyen az időváltozások betelvése következtében szaporodott ugyan a megbetegedések száma, a körfolyás azonban a körmenek legtöbbször teljesen szelíd volt; a kórjelleg hurutosá változott, a gyógykezelés alá került betegségek legnagyobb százalékát a légzőszervek hurutos bántalmi képezték, melyekhez toroklobok is szegődtek; észleltettek még emésztő szervi hurutok, itt-ott heveny izületi eszűk, néhány orvanc. Megemlítendőnek tartom, hogy a csáktornyai járásban járványosan uralgó s alább részletesen kimutató dyphteritis két férfút és 5 nőt is megtámadott, kikből 4 nő meggyógyult, 2 férfi és 1 nő meghalt.

A gyermekek közegészségi állapota a csáktornyai járás kivételével általában szintén kielégítő, a szörványos betegségek aránya körülbelül a felhőtekhöz hasonlít, kivéve a eszűköt, mely körmenek gyermekekénél nem észleltettek. Zala-Egerszegen és Keszthelyen hőhurutnak (más néven samárkehének) egyes esetei kerültek gyógykezelés alá, valamint Lendván és Letenyén egy-egy halálos kimenetelű torokgyík.

A csáktornyai járás néhány községében szeptember hó végén járványos jelleggel fellépett dyphteritis, dacára a leghatározottabb intézkedések fogantatásának és az általam október 2-án a helyszínen elrendelt kényszergyógyításnak, nem hogy nem szűnt, de több községben is felítette fejét. Ennek oka azon, általam több alkalommal jelzett szomorú állapotokban feli magyarázatát, hogy a betegek az egészségesektől el nem különbözhetők. Minthogy pedig a heves természetű veszélyes járvány elfojtása csupán azon esetben remélhető, ha a kórogó a lakásokból eltávolítatik, a velem október 24-én Csáktornyára utazott és a körlepte községekben szintén megjelent dr. Buzinkay Gyula kir. közegészségügyi felügyelő urral együttesen oda nyilatkoztunk, hogy ideiglenes járványkórház lenne felállítandó. E tárgyban október 27-én a tekintes alispán urhoz beadott jelentésem és javaslatom alapján az 1876. évi XIV. t. c. 81. §-a értelmében Mácsincezen és Felső-Mihályovezen egy-egy járványkórház felállítása el is rendeltetett és annak szakavatott ápoló személyzettel leendő ellátása végett az intézkedések szintén megtétettek.

A járványban, mely ez ideig 10 községben öltött járványos jellegét (F.-Mihályovecz, F.-Dombor, Martínusevez, Drágoslaveczhegy, Vugrisincez, Perhovecz, Csrescsány, F.-Hrácsány) összesen megbetegedett 2 férfi, 5 nő, 66 gyermek, összesen 73; meggyógyult 4 nő, 25 gyermek, összesen 29; meghalt 2 férfi, 1 nő, 29 gyermek, összesen 32; további gyógykezelés alatt maradt 7 községben összesen 12 gyermek.

A most említett járványon kívül semmiféle fertőző kór járványképen a megyében nem uraigott.

Himnlőnek szörványos esetei észleltettek Szigligetben és Óhidon. A himlőjótás a beérkezett jelentések szerint az egész megyében bevégeztetett.

Bonevizsgálat összesen 3 teljesített; törvényszéki megbízás folytán 2. rendőri tekintetből 1. A halál legközelebbi okai voltak amazoknál: 1. agryonesolás lövésből és 1. agryverőmleny, a rendőri boncolásnál agy-guta. — Külső hullaszemle rendőri tekintetből teljesített 7, súlyos sértés ejtetett 10. —

Öngyilkosságot két egyén követett el, egyik ön-felakasztással, másik föbelövésével vetett végett életének.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 5 egyén esett áldozatává. Ezek közül 3 vízbe fullt, 1 a tűzhelynél ruhája meggyuladása következtében elégett, 1 pedig részeg állapotban a feldült kocsai alá esvén, agryázkódást szenvedett és rögtön meghalt.

Szerencsétlen szülés, hol müleges beavatkozás vált szükségessé, 3 jelentetett be; egy esetben anya és gyermek életben maradt, két esetben sem anya, sem magzata nem volt megmenthető.

Elmekórának egy sajnós esete lett hivatalos beavatkozás tárgya, az illető azonban meggyógyult.

A hasznos házi állatok közt még a száj és köröm fájás nem mindenütt szűnt meg. Zala-Egerszegen a szárnnyasok közt choleraszerű betegség pusztított. —

Amerikai szőlővesszők eladása.

Az amerikai szőlővesszők eladása tárgyában a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium legközelebb terjedelmes hirdetményt bocsátott közzé, melyet tekintve, hogy megyénk egyes vidékén — fájdalom — phylloxera lepett szőlők vannak, a szőlőgazdák tájékoztatása végett a következőkben ismertetünk:

Amerikai szőlővesszők csakis zár alatt levő, tehát olyan községek határába szállíthatók, melyek határában már phylloxera constatálott és így amerikai szőlővesszők csakis ily községekben szőlőbirtokoknak adhatnak el.

Az eladás 1886. év tavaszán fogantatottatik és pedig hazai telepekről származó riparia sauvage gyökeres vesszők ezre 20 frt, sima 10 frt.

Ha az igényeket hazai telepekről nem lehetne kielégíteni, Franciaországból hozott ugyan azon gyökeres vesszők ezre 40 frt, sima ezre 10 frt.

Kisérletezésre ajánlatnak Franciaországból való behozatalra Jaquez és Vitis Solonis (gyökeres ezre 50 frt, sima 10 frt.) továbbá York Madeira (gyökeres ezre 60 frt, sima 15 frt.)

Mind e fajok, mint a phylloxera ellenálló anyagok, használhatók s így börtermelésre való használat céljából nemes szőlőfajtákkal bejuttandók.

Az árakban a csomagolás és a telephez legközelebb levő vasúttállomáshoz való szállítás költségei is befoglaltnak; azonban a telepek által előlegezett vasúti és hajószállítási díjakat a vevők utólag tartoznak fizetni. A telep által előlegezett szállítási díjak, valamint a vesszők ára az illetékes adóhivatalok útján szedtetnek be a vevőktől.

A miniszterium terjesztésre — az eddigi tapasztalatok alapján — csakis a riparia sauvage-t ajánlja, mely — a túlságos sovány és túlszáraz vagy túlnedves talajokat kivéve — a többi talajban jól tenyészik.

Azok, a kik amerikai szőlővesszőket akarnak venni, az ez iránt az országos borászati kormánybiztoshoz benyújtandó megrendelésben kötelezik magukat arra, hogy a művelés tekintetében kiadandó utasításokhoz szigorúan alkalmazkodnak.

Hogy ezen feltételek megtartása végett szükséges előintézkedések megtétehesenek, a megrendelők eleve értesítettek, hogy a venni kívánt vesszőkből mennyit kaphatnak s ugyanez alkalommal közöltetik velük a művelési utasítás is.

A feltételek megtartása tekintetéből a termelők magukat az állam ellenőrzésének alávetni tartoznak, amennyiben a borászati vándortanítók vagy egyéb közegek az illető szőlőt időnként megsemmelvének, az utasítás megtartásáról meggyőződést szereznek, hogy a tapasztaltakról a miniszteriumhoz jelentést tegyenek. A kik a feltételeket meg nem tartják, azoktól egyszer és mindenkorra elvonatik azon kedvezmény, hogy az államtól vagy annak közvetítésével amerikai szőlővesszőket vásárolhassanak.

Hogy a termelőknek az amerikai szőlővesszők beszerzése iránti lépések megtétele megkönnyítessék: külön nyomtatott megrendelési minták készíttetnek, melyekben a megkivántató adatokra vonatkozó rovatok kivül a művelési feltételek elfogadását illető kötelező nyilatkozat is foglaltnak. Ezen megrendelési ív az illető felek által — a rovatok kellő kitöltése után — egyszerűen aláírandó és beküldendő.

Ily megrendelési minták — szóbeli vagy írásbeli megkeresésre — szerzethetők a borászati kormánybiztoságtól, a borászati vándortanítóktól (megyénkben Vítál Kornél B. Fűred.) a kerületi phylloxera felügyelőktől (Lehoczky Dezső Sz. Fehérvár.) végre a zár alatt levő, tehát phylloxera lepett községek előjáróságaitól.

A kitöltött megrendelési ívek az országos borászati kormánybiztoshoz (Budapest, fővámház) küldendők és pedig legkésőbb f. évi november hó 30-ig. A kormánybiztos 1886. év január hó 10-től a hó végéig a törvényhatóságok útján értesíti a megrendelőket az iránt, hogy a kívánt vesszőkből mennyit kaphatnak.

Ha a vesszőszállítás ellen akár a törvényhatóságok, akár a rendelkezési hely hatóságának vagy szőlőbirtokosainak kifogásuk van, a felszólalás azonnal megteendő; mivel ama megrendelés, mely ellen február végéig felszólalás nem érkezik a miniszteriumhoz, nem kifogásoltnak tekintetvén, fogantatottatik.

Amennyiben a beérkező megrendelésekben több amerikai szőlővessző kéretnek a hazai telepekről, mint mennyi rendelkezésre áll s így az igények részben Franciaországból való megrendelés útján — tehát magasabb árak mellett — volnának csak kielégíthetők; az esetben azok igényei vétetnek első vonalban figyelembe, akire nézve a szőlőművelés fő, illetőleg kizárólagos jövedelmi és keresetforrást képez. Azonban eme körülmény helyhatósági illetőleg községelőjárósági bizonyítványokkal igazolható. Ily bizonyítványokat a községi előjáróságok a megrendelést tevő szőlőbirtokosok szóbeli kérésére díj nélkül és bélyegmentesen tartoznak kiállítani.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A felszeges királyné névnapja alkalmából f. hó 19-én délelőtt 9 órakor a plebánia templomban hálaadó isteni tisztelet tartott, melyen a városunkban székelő hatóságok, úgy az itt állomásozó huszár század tisztikara, a tanítézetek tanstületei és a tanulói ifjuság megjelent.

Zala-egerszeg r. t. város képviselő testülete f. 1885. évi november hó 23-án d. c. 9 órakor Zala-Egerszegen a városház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tüzetes tárgyát képezendő: 1. A soproni m. kir. pénzügyigazgatóságnak a bor, has, cukor és sörfogyasztási adónak a város által leendő haszonbérbe vétele iránt tett átirata. 2. A gazdasági bizottságnak jelentése a bíka tartás és a család marha tartás szabályozása tárgyában. 3. A homokdomb bérbe adása iránt kötött szerződés jóváhagyása. 4. Hodek József elemi tanítóval végkielégítése iránt kötött egyezség jóváhagyása. 5. A városi téglaszínház, úgy a város szükséglete megkivántató 700 öl fának a város erdejéből vágatás iránti engedély megadása. 6. Több újváros utcai lakós kérvénye az újváros utca esatornázásához szükséges téglát a város téglaszínházban ingyen adományozása iránt. 7. A zala-egerszegi kereskedelmi körnek kérvénye a kereskedelmi iskolának 170 fittal leendő segélyezése tárgyában. 8. A nemesi pénztár kérelme a váraljai térből ugyan amny mennyiségnek átadása iránt, mint melyet a séta térhez a város részére átengedett.

A zala-egerszegi korcsolya egyesület évi közgyűlést 1885. évi november hó 29-én délután 1/3 órakor tartja a polgári iskola rajztermében a következő tárgyszorozattal: 1.) A választmány által megvizsgált évi

számadás előterjesztése. 2.) Az 1886. évi költségvetés előterjesztése és megállapítása. 3.) Az egyesület tiszti karának s a választmányának megválasztása. Az egyesület tagjainak figyelmét felhívja a közgyűlésre.

A zala-egerszegi szegény isk. gyermekeket felruházó egyesület. december 5-én délután 4 órakor az isk. hitközség iskola épületében több szegény gyermeket fog felruházni, amely alkalomra, midőn az egyesület tagjait meghívni szerencsém van, egyuttal azon reménynek adok kifejezést, hogy minél számosabban fognak megjelenni. Rosenberg Henriette az egyesület elnöke.

Az alsó-lendvai korcsolya egyesület f. hó 3-án tartott tisztújító közgyűlésen megválasztottak: Lenk Mór elnök, Pataky Kálmán alelnök, Csukics Adolt pénztárnokká, Németh József jegyző és Lévai József parancsnokká. — Választmányi tagok: Ujlaky László, Szirmay Béla, Kassay Nándor, Tausz Ferenc urak, Kelez Gyuláné, Kovács Jánosné, Ráth Mari és Ridd Ilon urhölgyek.

Keszthely város 1886. évi költségterve. Az összes bevétel tesz 8727 frt 28 krt. Kiadások: városi tisztviselők és szolgák fizetése 3680 frt. Lelkesek és templomszolgák fizetése 565 frt 60 kr. Tanügyi kiadások 5663 frt 92 kr. Vegyes kiadások 6868 frt 91 kr. Kiadások összege 16778 frt 43 kr., mely szemben a 8727 frt 28 krt. bevétellel, 8051 frt 15 kr. felezetlen összeget tüntet fel. A fennálló egyezség szerint ebből az utódlom 28% -ot vagyis 2254 frt 32 krt. megtérít s így a város terhére marad 5796 frt 83 kr. — A város 1885. évi egyenes adója 22164 frt 95 krt. tevén ki, a város terhére maradt kiadás fedezésére az egyenes adó 26% -ka szükségeltetik, mint városi pótlék. A város tanügyi kiadása 5663 frt 92 krt. tevén ki, ez az összes városi kiadásnak vagyis a 16778 frt 43 krt. 33.75% -át képviseli vagyis Keszthely város összes kiadásának éppen 1/3 részét tisztán tanügyi célokra fordítja.

Meghivo. A zala-levői önk. tűzoltó csapat saját pénztára javára 1885. évi november hó 28-án Palkovics Mihály vendéglős nagytermében, Horváth József zalaegerszegi zenekarának közreműködésével zártkörű Katalin táncestélyt rendez. Belépődíj: személyenkint 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor. — Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kéretnek a t. hölgyek egyszerűen öltözve megjelenni. — Felkértenek azon t. megjelenni szándékozók, kik netán még meghívót nem kaptak, hogy ebbeli felszólamlásaikkal tisztelettel aludirothoz forduljanak. — A rendezőség abbi nézetének óhajta kifejezést adni, hogy a n. érd. közönség méltányolni és pártfogolni fogja a vizalmat; mert a tűzoltóknak ez az első jótékony célú kezdeményezése a szenvedő bajtársakon segíteni. A választmány nevében: Zieger Ferenc egyleti jegyző.

Országos vásárak megyénkben december hóban. 6-án Tapolezán, 7-én Nagy Kanizsa, 9-én Alsó-Dombor, 10-én Szepetken, 13-án Légradon és Nedelicezen, 23-án Zala-Szent-Gróthon, 25-én Alsó-Lendván, 28-án Zala-Egerszegen.

Kinevezés. A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság Hermann Pál kebelbeli számgyakornokot a csáktornyai kir. adóhivatalhoz VI. osztályú adóhivatali tisztté nevezte ki.

Nagy-Kanizsa város képviselő testülete f. hó 13-án tartott ülésén elhatározta, hogy Tisza Kálmán miniszterelnököt 10 éves jubileuma alkalmából feliratilag üdvözl, egyuttal egy bizottságot választott, mely a feliratot a miniszterelnöknek át fogja nyújtani.

A nagy-kanizsai Polgári egyesület új épületének f. hó 15-én tartott megnyitási ünnepélye a várakozásan felül sikerült. A díszelőben szellemes felkötésűtöket tartottak; este a tánevigalom igen látogatott volt. Az egyesület felszázados fennállásának ünnepét 1886. évi február hó 2-án fogja megtartani.

A Vas-Zalamegyei első takarékpénztár zalaegerszegi főtelepének 10 havi üzletkimutatása 1885. jan. 1-től oct. 31-ig. I. Pénztár forgalom. Bevételek 820746 frt 19 kr. Kiadások 823432 frt 45 kr. Összesen 1644178 frt 64 kr. II. Betétek. Takarékbetétek mult évi állománya 142941 frt 86 kr. Betéteket 72772 frt 86 kr. Összesen 215714 frt 72 kr. Visszafejtettet 55328 frt 60 kr. Allomány október 31-én 160385 frt 12 kr. III. Váltótárea. Mult évi állomány 216269 frt 36 kr. Leszámitoltatott 720297 frt 36 kr. Összesen 936566 frt 72 kr. Beváltatott 712894 frt 92 kr. Allomány október 31-én 223671 frt 80 kr. IV. Kötelezvények. Mult évi jelzőkölesönök állománya 21171 frt. Kibélyeztetett 1750 frt. Összesen 22921 frt. Lefizettetett 1717 frt. Allomány október 31-én 24638 frt. Udvary Ferenc, vezérigazgató. Szigethy Antal, elnök. Pirity Lajos, pénztárnok. Horváth Béla főkövelő. Balogh Gyula könyvelő.

A megyei csendőrség október hóban letartóztatott egy egyént gyilkosságot, 9-et súlyos testi sértésért, 6-ot rablásért, 5-öt betöréses lopásért, 14-et lopásért, 14-et lopás gyanújért, 2-öt gyújtogatásért, 3-at gyújtogatás gyanújért, 8-at igazolvány nélküli csavargásért, 1-et erőszakos nemi közönségsért. Feljelentett 4-et lopásért, 4-et lopás gyanújért, 7-et súlyos testi sértésért, 3-szor éjjeli örök köteleesség mulasztásáért, 3-at tiltott szerencse játékért, 2-öt házalásért, egyet orvadászatért. Feljelentett továbbá 8 betöréses lopást, 7 lopást, 13 kárérgést, egy esetben más vagyónak megkárosítását, egy hulla feltalálását, 5 esetben lovak bitangba helyezését, 7 esetben elközött fegyvert. Felszólításra szolgáltatott teljesített 10 esetben letartóztatásnál, 29 segélyszolgálatot, 8-szor rabkiséretnél, 15-szor póstafedeztetnél, 23-szor fogolyörizetnél, 4-szer elővezetésnél; 46-szor egyéb szolgálatot teljesített. Az éjjeli örököt ellenőrizte 320-szor, vasúti ügyeletnél ténylegkedt 3 esetben, vásárra ügyelt 24-szer, busukra ügyelt 6 esetben.

Veres kakas. F. hó 10-én este 7-9 óra közt Náprátfán Czigány István pajtája teljesen leégett. A kár tetemes; biztosítva nem volt. A veszedelem gyújtogatás ünye, de a tettest még nem sikerült kipuhzolni. — Ezer szerencse, hogy szélesend volt, mert különben az egész község könnyen a gyilkos elem áldozatává lépszé. Az égő épülethez — ugyanis — alig pár lépés nyire állott egy szénakazal s a mellett közvetlen aszomszéd pajtája. De méltó elismerés illeti ama derék